

## UZASADNIENIE

R. B. został oskarżony o to, że:

I. będąc podatnikiem akcyzy w dniu 12 sierpnia 2010 roku uchylał się od opodatkowania, ten sposób, iż nie ujawnił Naczelnikowi Urzędu Celnego I w Ł. przy ul. (...) przedmiotu opodatkowania, w postaci pierwszej sprzedaży na terytorium kraju samochodu osobowo-kempingowego o numerze VIN (...), wyprodukowanego na terytorium kraju i niezarejestrowanego wcześniej na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym, przez co naraził na uszczuplenie podatek akcyzowy w wysokości 23.052,00 zł czyli w kwocie małej wartości,

tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 54§2k.k.s. w zw. z art. 54§1k.k.s.

II. w okresie od 25 czerwca 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku, działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu tego samego zamiaru uchylał się od opodatkowania poprzez to, że nie ujawnił Naczelnikowi Urzędu Celnego I z siedzibą w Ł. przy ul. (...) przedmiotu opodatkowania, w postaci pierwszej sprzedaży na terytorium kraju samochodów osobowo-kempingowych o numerach VIN: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), wyprodukowanych na terytorium kraju i niezarejestrowanych wcześniej na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym, przez co naraził na uszczuplenie podatek akcyzowy w łącznej kwocie 210.806,00 zł czyli w kwocie małej wartości

tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 54§2k.k.s.

Wyrokiem z dnia 26 października 2015 roku Sad Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi:

- oskarżonego R. B. uznał za winnego zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie I, wyczerpującego dyspozycję art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. i na podstawie art. 54 § 2 k.k.s. skazał go na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, przyjmując, iż wysokość jednej stawki wynosi 100 zł;
- oskarżonego R. B. uznał za winnego zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie II, wyczerpującego dyspozycję art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i na podstawie art. 54 § 2 k.k.s. skazał go na karę grzywny w wysokości 500 stawek dziennych, przyjmując, iż wysokość jednej stawki wynosi 100 zł;
- na podstawie art. 39 § 1 k.k.s. orzekł wobec oskarżonego za zbiegające się przestępstwa karę łączną grzywny w wysokości 500 stawek dziennych, przyjmując, iż wysokość jednej stawki wynosi 100 zł;
- zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 5120 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniosła obrońca oskarżonego R. B.. Zaskarżyła ona powyższy wyrok. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

- obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia a to art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.k. oraz w zw. z art. 424 k.p.k. przez dowolną ocenę materiału dowodowego, polegającą na dokonaniu ustaleń dotyczących zasadności naliczenia podatku akcyzowego na podstawie zeznań świadka i decyzji administracyjnych, co do których postępowanie sędow-administracyjne nie zostało zakończone, z jednoczesnym zaniechaniem dokonania przez Sąd I instancji własnych ustaleń w przedmiocie zasadności naliczenia podatku akcyzowego w oparciu o przepisy ustawy o podatku akcyzowym, a w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieuzasadnionym przyjęciu, że w przedmiotowej sprawie istniał obowiązek zapłaty podatku akcyzowego;
- obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia a to art. 7 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k. przez dowolną ocenę materiału dowodowego, polegającą na pominięciu treści pism oskarżonego i wnoszonych przez niego środków zaskarżenia oraz bezzasadnej odmowie przyznania waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, a w konsekwencji

a) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na niezasadnym przyjęciu, że oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim uszczuplenia podatku akcyzowego w sytuacji gdy z materiału dowodowego wynika, że oskarżony nie ujawnił przedmiotu opodatkowania pozostając w przeświadczeniu, że podatek akcyzowy nie jest w tym przypadku należny

b) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na niezasadnym przyjęciu, że oskarżony zapłacił podatek akcyzowy dopiero w toku postępowania sądowego, podczas gdy oskarżony dokonał zapłaty tego podatku 19 marca 2014 r., a więc ponad rok przed wniesieniem w sprawie aktu oskarżenia.

W konkluzji obrońca oskarżonego wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego.

Alternatywnie wobec powyższych zarzutów obrońca oskarżonego zarzuciła zaskarżonemu orzeczeniu wymierzenie kary niewspółmiernie surowej. I wniosła o uchylenie orzeczenia o karze łącznej i odstąpienie od wymierzenia kary za czyn z pkt I wyroku oraz czyn z pkt II wyroku na podstawie art. 19 kks, ewentualnie o uchylenie orzeczenia o karze łącznej, wymierzenie kar jednostkowych w dolnych granicach ustawowego zagrożenia i ponowne wymierzenie kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacje obrońcy oskarżonego jest zasadna. Zaskarżony wyrok zapadł z obrazą przepisów postępowania mającą wpływ na jego treść, która skutkuje koniecznością jego uchylenia.

Podstawowym uchybienie wystąpiło już na etapie gromadzenia materiału dowodowego poprzez obrazę art. 366 §1 k.p.k. Nakłada on na sąd rozpoznający sprawę obowiązek wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy na podstawie zaoferowanych przez strony lub dopuszczonych z urzędu dowodów. Ocena naruszenia ustanowionych w nim nakazów dokonywana jest przez pryzmat realizacji zasady prawdy materialnej, a więc poprzez ocenę dokonanych ustaleń faktycznych.

Przede wszystkim porównanie pisemnych motywów rozstrzygnięcia z zawartością materiału dowodowego prowadzić musi do wniosku, że został on zebrany i oceniony pobieżnie w aspekcie przypisanego oskarżonemu zawinienia.

Sąd rejonowy wywiódł, że oskarżony wypełnił przedmiotowe znamiona zarzucanych mu czynów stanowiących przestępstwa skarbowe co uczynił umyślnie.

Nie można odmówić słuszności argumentom obrońcy, tak dotyczących zasadności wniosków ale i podstawy owego wnioskowania mającej swoje źródło w poczynionych ustaleniach.

Jest oczywistym i nie wymaga głębszego uzasadnienia, iż dla uznania, iż określone działanie osoby oskarżonej wyczerpuje znamiona przestępstwa, koniecznym jest dokonanie wszechstronnych ustaleń faktycznych, odnoszących się do znamion określonego typu przestępstwa, przy czym w sposób kompletny, tj. kompletu znamion tak podmiotowych jak i przedmiotowych, w tym skutku o ile objęty jest dyspozycją przepisu prawa materialnego.

Skoro według treści zarzutów oskarżony miał nie ujawnić przedmiotu opodatkowania w postaci pierwszej sprzedaży na terytorium kraju samochodu osobowo – kempingowego i uchylić się od opodatkowania narażając na uszczuplenie podatek akcyzowy, to starannej analizie należało poddać także stronę podmiotową i przyświecający oskarżonemu zamiar.

Wymagało to jednak poczynienia należytych, zdecydowanie w tym kierunku pogłębionych ustaleń.

W sprawie niniejszej zabrakło wskazanego elementu. Stąd też należy stwierdzić, że pierwotne niedomagania przynależą do sfery ustaleń i braku należytego dążenia do wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy i to one nie pozostają bez wpływu na treść wydanego rozstrzygnięcia w stopniu prowadzącym do stwierdzenia konieczności

uchylenia poddanego kontroli odwoławczej wyroku i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Jak wynika to z treści protokołu rozprawy z dnia 12 października 2015 r. oskarżony złożył w sprawie wyjaśnienia i nie odmawiał ich złożenia. W ramach owych wyjaśnień oświadczył, że nie działał z chęci uszczuplenia podatku i podatek jest jego zdaniem nienależny.

**Sąd rejonowy ograniczył się do odebrania wskazanego krótkiego oświadczenia.**

**Dokonując zaś oceny strony podmiotowej przedstawionej w uzasadnieniu wyroku zakwestionował wiarygodność wyjaśnień oskarżonego (jak wynika to z kontekstu) jedynie na tej podstawie, że oskarżony podatek przed zakończeniem postępowania uiścił.**

**Powołana przez sąd rejonowy okoliczność, nie może jednak w stanowić czynnika przydatnego do oceny zamiaru oskarżonego tempore criminis.**

**Oskarżony zapłacił ustalone należności znając wynik kontroli i decyzje podatkowe. Zatem takie postępowanie może świadczyć co najwyżej pewnej o zapobiegliwości w jego poczynaniach tak, by uniknąć naliczania odsetek. Zwłaszcza, że konsekwentnie wyczerpuje dostępne środki prawne, by decyzje podatkowe wzruszyć. Także dlatego nie składał deklaracji podatkowych, a to przecież prowadziłyby do umorzenia postępowania karnego na podstawie art. 16 a kks. Natomiast okoliczność owa w żaden sposób nie może obrazować zamiaru oskarżonego w chwili powstania (według ustaleń sądu I instancji) obowiązku podatkowego.**

**Dokonanie ustaleń co do strony podmiotowej zachowań oskarżonego jest konieczne ze względu na skonstruowanie znamion zarzucanych oskarżonemu czynów.**

Zarzucane oskarżonemu przestępstwa popełnione mogą zostać tylko z winy umyślnej.

Jak podnosi się w orzecznictwie, wymagana przez przepisy art. 4 § 1kks - jako warunek odpowiedzialności karnej, umyślność zachowania się sprawcy, odnosząca się także do przestępstw i wykroczeń z zakresu obowiązków podatkowych, nie może być wywodzona z samego faktu zaistnienia znamion strony przedmiotowej danego czynu skarbowego. Nie można jej domniemywać, lecz należy ją udowodnić, choćby na podstawie dowodów pośrednich, w drodze logicznego rozumowania z całokształtu zebranego materiału dowodowego. Niezbędne jest jednak wykazanie na podstawie takiego materiału, że sprawca co najmniej godził się na możliwość popełnienia czynu zabronionego jako przestępstwa skarbowego (tak postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 23 maja 2002 r. V KKN 426/00 opubl. L.).

**Pamiętać przy tym należy, że art. 10 § 1 kks stanowi, że nie popełnia umyślnie czynu zabronionego, kto pozostaje w błędzie co do okoliczności stanowiącej jego znamię.**

**Prawo karne skarbowe penalizuje naruszenia rozmaitych obowiązków nakładanych na podmioty prawa podatkowego. Obowiązki te wynikają z odpowiednich przepisów prawa finansowego. Nieświadomość zatem obowiązku to nieświadomość stosownych przepisów, obowiązek zaś indywidualizuje podmiot, stąd tego rodzaju błąd jest błędem co do znamienia, wyłączającym w myśl art. 10 § 1 kks umyślność.**

Jeżeli sprawca błędnie sądzi, że nie ma obowiązku podatkowego, to może to być także skutkiem błędnej interpretacji przepisów prawa podatkowego. Taki błąd jest błędem, co do znamienia czynu.

Stwierdzić należy, że sąd rejonowy nie nadał właściwej wagi omawianemu aspektowi materialnoprawnemu i nie dążył zupełnie do wyjaśnienia okoliczności mogących zilustrować zamiar oskarżonego.

Już w drodze wyjaśnień oskarżonego (których złożenia przed sądem jak wskazano nie odmówił) można było dowiedzieć się z czego owo przekonanie wywodził, na jakich źródłach się opierał, czy ewentualnie swój pogląd z kimś konsultował. Z pewnością także w ocenie pomocnym może być uzyskanie pełnych akt kontroli, które jak wskazuje protokół mogą zawierać stanowisko oskarżonego jako pomiotu kontroli poddanemu. To również dawałoby podstawę do zweryfikowania wyjaśnień poprzez analizę postawy oskarżonego w toku postępowania podatkowego. Wreszcie można z urzędu dopuścić dowód z zeznań głównej księgowej firmy (...) (protokół karta 1 o), która z racji pełnionej funkcji powinna mieć wiedzę w omawianym przedmiocie.

Wobec powyższego należało wnioski jakie wywiódł sąd rejonowy uznać jako dowolne, bowiem nie poprzedzone rzetelną, opartą na całości wynikających z materiału dowodowego przesłanek oceną.

Z tych względów zaskarżony wyrok uchyla się od kontroli instancyjnej.

Sąd rejonowy rozpoznając sprawę ponownie przeprowadzi postępowanie dowodowe w niezbędnym zakresie bacząc by sygnalizowane wątpliwości zostały wyjaśnione.

Koniecznym do ponownego przeprowadzenia jest dowód z wyjaśnień oskarżonego. Należy zażądać także pełnych akt kontroli oraz dopuścić z urzędu dowód z zeznań D. D. (po ustaleniu jej adresu).

Na ukształtowanej w oparciu o w/w dowody podstawie faktycznej, sąd rejonowy rozważy zasadność zarzutu, mając na względzie poczynione w niniejszym uzasadnieniu uwagi.

W razie konieczności stanowisko swoje uzasadni stosownie do art.424 kpk.